

BOEKBESPREKING.

Ofschoon onderstaande werken er geene zijn over planten-ziekten en -beschadigingen, wil ik ze toch hier in 't kort bespreken, wjl zij aan de redactie ter aankondiging werden gezonden en over plantkunde of althans over plantkundige onderwerpen handelen. En de plantkunde is uit den aard der zaak een der belangrijkste hulpwetenschappen van de ziektenleer der planten.

H. HEUKELS, „*Geïllustreerde Schoolflora voor Nederland*”; 2e verbeterde en vermeerderde druk, 1924. — Groningen. P. Noordhoff. Prijs f 5.50.

Naast de, reeds in 16^{en} druk verschenen, „*Schoolflora van Nederland*” van HEUKELS, zag in 1910 ook een „*Geïllustreerde Schoolflora van Nederland*” van den zelfden schrijver het licht. Van dit laatste boek werd ons door den uitgever thans reeds de 9^e druk ter recensie toegezonden: wel een bewijs, dat deze handleiding voor het determineeren van in Nederland groeiende planten veel wordt gebruikt. Eene aanbeveling van dit werk schijnt dus geheel overbodig. Het boek is 922 bladzijden groot en bevat niet minder dan 1656 afbeeldingen, die bij het determineeren uitstekende hulp kunnen bieden. Men vindt in dit werk: eene korte verklaring van de voornaamste botanische kunsttermen, — een overzicht van de klassen van het natuurlijke stelsel, — tabellen tot het bepalen van de familiën volgens het natuurlijke stelsel, — een overzicht der klassen van het stelsel van Linnaeus, — tabellen tot het bepalen van de familiën volgens het stelsel van Linnaeus, — tabellen tot het bepalen van den naam van planten, die òf zelden bloeien, òf welker bloemen zeer klein zijn, òf die bij het gewone determineeren moeilijkheden geven, — tabellen tot het bepalen der houtgewassen naar de bladeren, — tabellen tot het bepalen der geslachts- en soortnamen, — beteekenis der wetenschappelijke soortnamen, — verklaring der gebruikte verkorte auteursnamen, — alphabetische lijst der Nederlandsche en Latijnsche plantennamen. —

Een groot voordeel van de „*Geïllustreerde Schoolflora*” is, dat zij niet alleen de gelegenheid biedt, de inheemsche en de hier te lande verwilderde planten te determineeren, maar ook de landbouwgewassen en verscheiden sierbloemen, sierheesters, parkboomen en warmoezerijgewassen. Wanneer ik nog een wensch zou uitspreken, dan zou het deze zijn: dat bij het verschijnen van den tienden druk aan de verschillende determineertabellen nog werd toegevoegd eene tabel ter deter-

mineering van de in ons land voorkomende houtgewassen in bladerloozen toestand. Ik verwacht, dat van zoodanige tabel zeer zeker veel gebruik zou worden gemaakt.

Evenals in alle gebruikelijke flora's van inheemsche gewassen, worden ook in deze „Schoolflora” alleen de Phanerogamen en de Vaatcryptogamen behandeld. —

DR. B. SYPKENS, „*Plantkunde voor de beide eerste leerjaren van de Middelbare scholen*”. 2e druk, 1924. — Groningen. P. Noordhoff. f 0.90.

In het Voorwoord van den eersten druk schrijft DR. SYPKENS: „Het doel van het plantkunde-onderwijs in de beide eerste leerjaren is het bijbrengen van zooveel mogelijk kennis van planten en de ontwikkeling van het waarnemingsvermogen. Het beste middel om dit te bereiken, is veel planten nauwkeurig beschrijven en determineeren. Om dit te kunnen, moeten de leerlingen een goed overzicht hebben van de morphologie.”

De schrijver heeft op beknopte wijze in een boekje van 50 bladzijden een overzicht van de morphologie der planten gegeven; dit overzicht wordt verduidelijkt door 103 figuren in den tekst en door 37 figuren, die op 3 platen zijn samengevoegd. De prijs van het werkje is laag gesteld.

„De bestemming van het boekje is in de eerste plaats, om gebruikt te worden bij een systematische behandeling van de morphologie. Maar het kan bovendien heel nuttig zijn in de handen van leerlingen, die volgens de heuristische methode onderwezen worden en daardoor een minder goed overzicht krijgen van de morphologie. Meermalen heb ik kunnen opmerken, dat deze leerlingen slechts met heel veel moeite leeren eene behoorlijke beschrijving te maken en te determineeren. Ik meen, dat dit boekje hen in korten tijd kan helpen.” Aldus de schrijver in zijn Voorwoord.

Het boekje behandelt achtereenvolgens de hoofdorganen der plant (blad, stengel en wortel), de „afgeleide organen” (knoppen, bollen, knollen, ranken, doornen, bekens en blaasjes, bloemen, nl. bloeiwijzen en de deelen der bloem, vruchten, zaden), de indeeling van het plantenrijk.

Het wekt eenige bevreemding, dat (op blz. 14) de radijs als het sterk opgezwollen bovendeel van den hoofdwortel wordt beschouwd, terwijl wij toch weten, dat zij is ontstaan uit het hypocotyle stengelid.

Dat het boekje in eene algemeen gevoelde behoefte voorziet, blijkt wel hieruit, dat de eerste druk in 1922 verscheen en reeds in 1924 kon worden gevolgd door een tweeden druk.

J. RITZEMA BOS.